

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే

॥ త్రిపంచాశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ త్రిపంచాశః సర్గః ॥

కామధేనుసాహాయ్యేనోత్తమాన్నపానతస్తృప్తేన ససైన్యేన విశ్వామిత్రేణ
వసిష్ఠం ప్రతి కామధేనోరేవ యాచనం వసిష్ఠేన తు తద్యాజ్ఞాయా
అనంగీకరణం

ఏవముక్తా వసిష్ఠేన శబలా శత్రుసూదన |

విదధే కామధుక్ కామాన్ యస్య యస్యేప్పితం యథా || 1.53.1 ||

ఇక్షూన్ మధూంస్తథా లాజాన్ మైరేయాంశ్చ వరాసవాన్ |

పానాని చ మహార్థాణి భక్ష్యాంశ్చోచ్చావచానపి || 1.53.2 ||

ఉష్ణాఢ్యస్యాదనస్యాత్ర రాశయః పర్వతోపమాః |

మృష్టాన్యన్నాని సూపాంశ్చ దధికుల్యాస్తథైవ చ || 1.53.3 ||

నానాస్వాదురసానాం చ ఖాండవానాం తథైవ చ |

భోజనాని సుపూర్ణాని గౌడాని చ సహస్రశః || 1.53.4 ||

సర్వమాసీత్ సుసంతుష్టం హృష్టపుష్టజనాయుతం |

విశ్వామిత్రబలం రామ వసిష్ఠేన సుతర్పితం || 1.53.5 ||

విశ్వామిత్రో హి రాజర్షిర్నృష్టపుష్టస్తదాభవత్ |

సాంతఃపురవరో రాజా సబ్రాహ్మణపురోహితః || 1.53.6 ||

సామాత్యో మంత్రిసహితః సభ్యత్యః పూజితస్తదా |

యుక్తః పరమహర్షేణ వసిష్ఠమిదమబ్రవీత్ || 1.53.7 ||

పూజితోఽహం త్వయా బ్రహ్మన్ పూజార్హేణ సుసత్కృతః |
శ్రూయతామభిధాస్యామి వాక్యం వాక్యవిశారద || 1.53.8 ||

గవాం శతసహస్రేణ దీయతాం శబలా మమ |
రత్నం హి భగవన్నేతద్ రత్నహరీ చ పార్థివః || 1.53.9 ||

తస్మాన్నే శబలాం దేహి మమైషా ధర్మతో ద్విజ |
ఏవముక్తస్తు భగవాన్ వసిష్ఠో మునిపుంగవః || 1.53.10 ||

విశ్వామిత్రేణ ధర్మాత్మా ప్రత్యువాచ మహీపతిం |
నాహం శతసహస్రేణ నాపి కోటిశతైర్గవాం || 1.53.11 ||

రాజన్ దాస్యామి శబలాం రాశిభీ రజతస్య వా |
న పరిత్యాగమర్హేయం మత్సకాశాదరిందమ || 1.53.12 ||

శాశ్వతీ శబలా మహ్యం కీర్తిరాత్మవతో యథా |
అస్యాం హవ్యం చ కవ్యం చ ప్రాణయాత్రా తథైవ చ || 1.53.13 ||

ఆయత్తమగ్నిహోత్రం చ బలిర్హోమస్తథైవ చ |
స్వాహాకారవషట్కారౌ విద్యాశ్చ వివిధాస్తథా || 1.53.14 ||

ఆయత్తమత్ర రాజర్షే సర్వమేతన్న సంశయః |
సర్వస్వమేతత్ సత్యేన మమ తుష్టికరీ తథా || 1.53.15 ||

కారణైర్బహుభీ రాజన్ న దాస్యే శబలాం తవ |
వసిష్ఠేనైవముక్తస్తు విశ్వామిత్రోఽబ్రవీత్ తదా || 1.53.16 ||

సంరబ్ధతరమత్యర్థం వాక్యం వాక్యవిశారదః |
హైరణ్యకక్షగ్రైవేయాన్ సువర్ణాంకుశభూషితాన్ || 1.53.17 ||

దదామి కుంజరాణాం తే సహస్రాణి చతుర్దశ |
హైరణ్యానాం రథానాం చ శ్వేతాశ్వానాం చతుర్యుజాం || 1.53.18 ||

దదామి తే శతాన్యష్టౌ కింకిణీకవిభూషితాన్ |
 హయానాం దేశజాతానాం కులజానాం మహౌజసాం |
 సహస్రమేకం దశ చ దదామి తవ సువ్రత || 1.53.19 ||

నానావర్ణవిభక్తానాం వయఃస్థానాం తథైవ చ |
 దదామ్యేకాం గవాం కోటిం శబలా దీయతాం మమ || 1.53.20 ||

యావదిచ్ఛసి రత్నాని హిరణ్యం వా ద్విజోత్తమ |
 తావద్ దదామి తే సర్వం దీయతాం శబలా మమ || 1.53.21 ||

ఏవముక్తస్తు భగవాన్ విశ్వామిత్రేణ ధీమతా |
 న దాస్యామీతి శబలాం ప్రాహ రాజన్ కథంచన || 1.53.22 ||

ఏతదేవ హి మే రత్నమేతదేవ హి మే ధనం |
 ఏతదేవ హి సర్వస్యమేతదేవ హి జీవితం || 1.53.23 ||

దర్శశ్చ పౌర్ణమాసశ్చ యజ్ఞాశ్చైవాప్తదక్షిణాః |
 ఏతదేవ హి మే రాజన్ వివిధాశ్చ క్రియాస్తథా || 1.53.24 ||

అతోమూలాః క్రియాః సర్వా మమ రాజన్ న సంశయః |
 బహునా కిం ప్రలాపేన న దాస్యే కామదోహినీం || 1.53.25 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే త్రిపంచాశః సర్గః ||